

4 Нәтижеге бағытталған стратегиялық жоспарлау

Ең жақсы Стратегиялық жоспар,
егер ол тактикалық түрде
орындалмаса, пайдасыз

Эрвин Роммель

Мақсаты: нәтижелерге негізделген стратегиялық жоспарлаудағы шетелдік және отандық тәжірибені зерделеу.

Жоспары:

4.1 Нәтижеге бағытталған стратегиялық жоспарлаудың мәні мен мазмұны

4.2. Мемлекеттік органдардың стратегиялық жоспарлары және нәтижелер көрсеткіштері

4.3 Нәтижеге бағдарланған бюджеттеудің шетелдік тәжірибесі

4.1 Нәтижеге бағытталған стратегиялық жоспарлаудың мәні мен мазмұны

Стратегиялық жоспарлау - перспективаларды болжауға, мақсаттар мен мүмкіндіктер арасындағы келісімді сақтауға, сыртқы ортаға бейімделуге және ресурстарды оңтайлы бөлуді көздейтін адамдардың практикалық қызметі.

Стратегиялық жоспарлау таңдалған мақсаттарға қол жеткізуді бар артықшылықтарды пайдалану арқылы және жаңаларын құру арқылы қамтамасыз етеді.

Стратегиялық жоспарлаудың рөлі:

- қоғамдағы экономикалық және әлеуметтік процестердің өсіп келе жатқан динамикасы;

- ішкі және сыртқы нарықтардағы жағдайдың тез өзгеруі;

- ұзақ мерзімді болашақта қоғамның тұрақты дамуын қамтамасыз ету қажеттілігі.

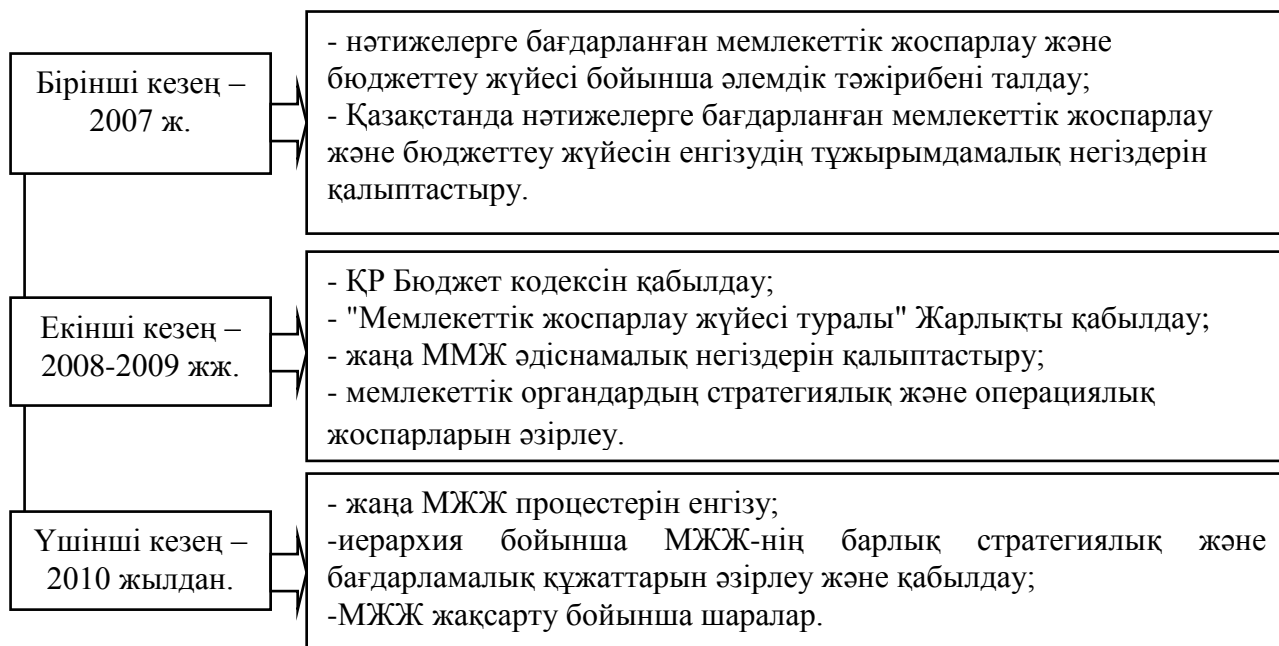
Нарықтық экономикадағы стратегиялық жоспарлаудың *негізгі міндеті* нарықтағы басқару объектісінің ұзақ мерзімді бәсекеге қабілеттілігін, күші мен тұрақтылығын қамтамасыз ету ретінде қалыптастырылуы мүмкін.

Қазақстан Республикасының қаржы секторын дамыту бағдарламасында бірінші кезектегі мемлекеттік жоспарлау нәтижеге негізделген мемлекеттік жоспарлау жүйесін енгізуді көздейді.

Мемлекеттік бағдарламаның мақсаты стратегиялық мақсаттарға жетуге және еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуының басым міндеттерін жүзеге асыруға бағытталған мемлекеттік жоспарлаудың үйлесімді және тиімді жүйесін құру болып табылады.

Мемлекеттік жоспарлаудың тиімді жүйесін қалыптастыру мақсатында Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 26 желтоқсандағы № 1297 қаулысы нәтижеге бағдарланған мемлекеттік жоспарлау жүйесін енгізу

тұжырымдамасын бекітті. Нәтижелерге бағдарланған Мемлекеттік жоспарлау жүйесін (бұдан әрі - МЖЖ) іске асырудың негізгі кезеңдері 8-суретте келтірілген (Б қосымшасы).

Сурет 8 - Нәтижелерге негізделген МЖЖ енгізудің негізгі кезеңдері

Мемлекеттік жоспарлаудың жаңа жүйесі:

- Қазақстандағы стратегиялық, экономикалық және бюджеттік жоспарлауды тиімді үйлестіруді қамтамасыз ету;
- мемлекеттік органдардың қызметін мемлекеттің стратегиялық мақсаттары мен міндеттеріне қол жеткізуге бағыттау, нақты нәтижелерді алу;
- мемлекеттік саясаттың басымдықтарына сәйкес қысқа мерзімді бюджеттік жоспарлаудан орта мерзімді, ашық трансферттерге және бюджет қаражатын тиімді басқаруға көшуді қамтамасыз ету;
- оларды жүзеге асырудың тиімділігін арттыруға бағытталған құжаттарын мониторингілеу және бағалаудың кешенді жүйесін енгізу.

МЖЖ проблемаларының себептері:

- құжаттарды әзірлеу үдерісіндегі мәселелердің нашар диагностикасы, олар МЖЖ құжаттарын енгізу арқылы шешілуі керек;
- МЖЖ құжаттарын енгізу механизмі тиімсіз;
- МЖЖ құжаттарының әр түрлі түрлерінің индикаторларына қойылатын талаптарды бірегейлендіру жеке құжаттың ерекшелігін және оның мақсатын ескеруге мүмкіндік бермейді; жоспарлы және бағдарламалық құжаттарды әзірлеу кезінде мемлекеттік саясаттың маңызды басымдықтары қаржылық қолдаусыз қалады, бұл қоғамның өзекті мәселелерін шешуде жоспарлау құжаттарының рөлі мен орнын айтарлықтай азайтады, өйткені олардың көпшілігі қаржы ресурстарының жетіспеушілігіне байланысты қарапайым декларация деңгейінде қалады;

- бюджеттік бағдарламалардың көрсеткіштерімен мақсаттар мен міндеттер көрсеткіштерінің жеткіліксіз өзара байланысы; мемлекеттік органдар тарапынан ведомствоаралық ынтымақтастықты дамытуға ресми көзқарас;

- мемлекеттің стратегиялық мақсаттарына мониторинг жүргізу үдерістері мен мемлекеттік органдардың қызметіне баға беру арасындағы интеграцияның жоқтығы;

- әдістемелік нұсқауларда әрбір мақсатты индикатор бойынша ақпарат жинау және жинау құралдары міндетті түрде сәйкестендіру туралы тармақ бар. Бұл тармақ ағымдағы стратегиялық және бағдарламалық құжаттарда толық көрсетілмеген.

Қолданыстағы мемлекеттік жоспарлау жүйесінің артықшылығы мен кемшіліктері 12-кестеде келтірілген.

Кесте 12 - Ағымдағы МЖЖ артықшылықтары мен кемшіліктері

Артықшылықтары	Кемшіліктері
1) нормативтік-құқықтық база қалыптасты: жоспарлар мен бағдарламалық құжаттардың дамуына және мазмұнына жаңа тәсілдер енгізілді	1) МЖЖ құжаттарының көп деңгейлі көрсеткіштер жүйесі. ҚР ҰБК құжаттарында көрсеткіштердің 12 деңгейінен астам
2) құжаттардың иерархиясы және МЖЖ-нің индикаторларының ыдырауы	2) мемлекеттік органдардың қызметінің соңғы көрсеткіштерін бөлінген ресурстар көлемінің жеткіліксіз байланысы
3) МЖЖ қатысушылары арасындағы барлық процестер реттеледі	3) бюджеттік бағдарламалардың тиімділігі мен тиімділігін толық бағалау жоқ
4) МЖЖ құжаттарын жүйелі түрде мониторингілеу және бағалау, мемлекеттік органдардың қызметін бағалау жүргізіледі	4) әртүрлі деңгейдегі мемлекеттік жоспарлау жүйесінің құжаттары үшін қаражатты жоспарлаудың бірыңғай тетігінің болмауы. Мысалы: Мемлекеттік бағдарламалар мен салалық бағдарламаларда қаржыландыру іс-шаралар арқылы жүзеге асырылады, ал стратегиялық жоспарларда бюджеттік бағдарламалардың көрсеткіштері арқылы жүзеге асырылады
5) ведомствоаралық өзара іс-қимылды жүзеге асыру тетіктері ішінара енгізілді.	5) МЖЖ құжаттарын жүзеге асыру кезінде тәуекелді бағалаудың жеткіліксіздігі

Қазақстан Республикасының мемлекеттік жоспарлау жүйесіндегі үйлесімділік - экономикалық, стратегиялық және бюджеттік жоспарлау арасындағы айқын қарым-қатынас, яғни, әлеуметтік-экономикалық даму болжамы, мемлекеттік органның, республикалық (орталық мемлекеттік органдар үшін) және жергілікті (жергілікті мемлекеттік органдар үшін) бюджеттердің стратегиялық жоспары.

Қазіргі Қазақстандағы қаржыны дамыту және ұйымдастыру

стратегиялық жоспарлау теориясының - нәтижеге бағдарланған бюджеттеудің (НББ) пайда болуын көздейді (9-сурет).

Сурет 9 - НББ енгізуден алынған нәтижелер

Қазақстандағы бюджеттеу нәтижелерге бағдарланған келесі мақсаттар мен міндеттерді шешеді:

1) Мақсаттары:

- әлеуметтік салада ғана емес, сонымен қатар аймақтық экономикада тиімді қаржылық басқару;
- мемлекеттік қаржыны тиімді жұмсауды бақылауды күшейту;
- қаржы ресурстарын бөлу мен дамыту үдерісінің ашықтығы мен тиімділігін арттыру;
- бюджет қаражатын бөлу мен пайдалануда әртүрлі деңгейдегі мемлекеттік органдарға автономия беру;
- нақты нәтижелерге қол жеткізу үшін мемлекеттік органдардың басшыларының жауапкершілігін арттыру.

2) Мақсатқа жету жолдары:

- Қазақстан Республикасының Бюджет кодексі мен бюджеттік

сыныптаудағы өзгерістер;

- мемлекеттік органдардың бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік стандарттарын бекіту;

- «Жергілікті өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ауылдық, кенттік, аудандық маңызы бар қалалар әкімдерінің кеңселерін қалыптастыру, оларға заңды тұлға мәртебесін беру;

- Жергілікті бюджеттердің меншікті кіріс көздерін қалыптастыру және объектілерді бәсекелестік ортаға (ӘКК) иелену және беру мәселелерін шешу.

Қазақстан Республикасындағы әкімшілік реформаның жүзеге асырылуы шеңберінде мемлекеттік басқару жүйесін нәтижеге қарай ауыстыру жүргізілуде.

Қазақстан Республикасындағы стратегиялық жоспарлауды қамтамасыз ететін әлемдік экономиканың әлемдік үрдістері төмендегілерге байланысты:

- көп дүркін әлемдік экономикалық жүйені дамыту;

- жаһандық өндірістік және технологиялық жүйелерді құрудың жаңа техникалық құрылымын қалыптастыру;

- инновациялардың серпінді дамуы, материалдық емес саланың қарқынды дамуы, адам әлеуетіне, ғылымға, соңғы білімге, ұйымдық және басқарушылық шешімдерге, үздіксіз білім алуға негізделген экономикалық өсудің жаңа түріне көшу;

- ауқымды еңбек миграциясы

- бәсекелестік арзан «миға», арзан жұмыс күшіне де қатаң болмақ;

- Табиғи ресурстарға және арзан еңбекке негізделген өндіріс дәуірі аяқталады.

Жаңа шарттарға сәйкес, жаңа технологияларға қол жеткізуді қамтамасыз ететін елдер және оларды іске асырудың пайдасы бар.

Бағдарламаны іске асыру кезінде бюджеттік шығыстар құрылымын оңтайландыру және бюджет қаражатын пайдалану нәтижесін оңтайландыру арқылы өңірдің әлеуметтік-экономикалық саясатының тиімділігін арттыру мақсатында бюджеттік жоспарлауда бюджеттік жоспарлау (НББ) элементтерін әзірлеу және іске асыру қажет.

НББ бюджеттік жоспарлау шығындарының әдісінен бюджеттік жоспарлауға көшуді, халыққа бюджеттік қызметтерді ұсыну және белгілі бір әлеуметтік-экономикалық нәтижеге жету үшін бюджет қаражатын алушылардың және басқарушылардың жұмысын ескере отырып жүзеге асырады.

Бюджеттеудің жаңа жүйесі үшін келесі қағидалар айқындалады:

- қызметтің әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштері негізінде шығыстардың түрлері бойынша шығындарды жоспарлау;

- әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштерге қол жеткізу деңгейіне байланысты бюджет қаражатын бөлу;

- өз мақсаттары мен міндеттеріне қол жеткізу жолдарын таңдауда бюджет қаражатын басқарушылардың еркіндігі;

- түпкілікті нәтижеге бюджет қаражаты мен бюджет қаражаты мен бюджеттік бенефициарлардың басшыларының жауапкершілігі;

- Бюджеттік қаражатты мақсатты пайдалану туралы сыртқы бақылауды жүргізу кезінде бюджет қаражатын пайдаланудың ішкі бақылауына шығындардың тиімділігін бақылауды бағдарлау.

Мемлекеттік қаржы теориясын дамыту, қаржы жүйесін құру және Қазақстанда жоспарлау жұмыстарының негізгі авторлары: Қ.Сағадиев, В.Мельников, Г.Сейткасимов, К.Жүйриков, С.Сахариев, В.И. Ли, Н.Кучукова, З.Искакова және т.б.

Қазақстанның қаржы жүйесін жетілдірудің қазіргі кезеңінде стратегиялық жоспарлау мен НББ-нің іске асырылуына үлкен көңіл бөлінеді, ол:

- қысқа мерзімді бюджеттік жоспарлаудан орта мерзімді кезеңге көшу;
- қызметтің нәтижелеріне қол жеткізу мониторингі;
- өнімділікті бағалау;
- стратегиялық, экономикалық және бюджеттік жоспарлауды үйлестіру;
- «шығындарды басқарудан» «нәтижеге жетуге» көшу, яғни, мемлекеттік органдардың қызметін нақты нәтижелерге қол жеткізу үшін бюджеттік қаражатты ресми түрде жүзеге асырудан қайта бағыттау;
- мемлекеттік қызметтердің сапасын арттыру;
- бюджет шығындарының тиімділігін арттыру.

4.2 Мемлекеттік органдардың стратегиялық жоспарлары және нәтижелер көрсеткіштері

Мемлекеттік органдардың стратегиялық жоспарларына мыналар жатады:

- миссия және көзқарас;
- қызмет сұранысына әсер ететін салалық мәселелерді талдау;
- осы қызметтерді жүзеге асырудың басымдықтары мен стратегиясы;
- өткен жыл (жылдар) ішінде жұмыс сапасын бағалау;
- министрліктегі әлеуетті дамыту (персонал, жүйе, процестер, капитал қорлары, мүдделі тұлғалармен қарым-қатынас, мәдениет және т.б.);
- тәуекелдерді басқару;

Күтілетін қызметтер мен қаржыландыруды анықтайтын бюджеттік бағдарламалар түріндегі жұмыстардың күтілетін сапасы (оңай жаңартылған қосымшаларда);

- болжамды қаржылық есеп.

МЖЖ-де және стратегиялық жоспарда көрсетілген материалдардың ұқсастығы бар, бірақ стратегиялық жоспары егжей-тегжейлі.

Осы тұрғыдан алғанда, бюджеттегі жыл сайынғы шығыстар «ұзақ мерзімді бюджеттік жоспарлау» құрылады, ол ұзақ мерзімді экономикалық саясатты білдіреді.

Бюджет мақсатты макроэкономикалық көрсеткіштерге жетудің маңызды құралы болып табылады.

Бюджеттеу жоспарлау жүйесінің ең төменгі деңгейі болып табылады, мұнда операциялық және стратегиялық жоспарлардың толық тік орындалуы

жүзеге асырылатын әрекеттердің құны тікелей анықталады.

Стратегиялық құжаттарды іске асыру тұрғысында бюджеттік жоспарлаудың рөлі - мемлекеттің орта мерзімді және ұзақ мерзімді бағдарламаларын тұрақты және толық қаржыландыруды қамтамасыз ету.

МЖЖ-ның өзара әрекеттесуінің *негізгі мақсаты* бюджеттік ресурстарды бөлудің оңтайлы (бюджеттік шектеулер шегінде қол жеткізуге болатын) қамтамасыз ету болып табылады.

Мемлекеттік органдарды дамытудың стратегиялық жоспарларын әзірлеу жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес стратегиялық жоспар мынадай негізгі бөлімдерден тұрады:

- 1) мемлекеттік органның миссиясы мен көзқарасы;
- 2) мемлекеттік орган қызметінің нәтижелерін талдау;
- 3) мемлекеттік органның стратегиялық бағыттары, мақсаттары мен міндеттері;
- 4) мемлекеттік органның қызметі;
- 5) Стратегиялық жоспар әзірленетін нормативтік құқықтық актілер;
- 6) бюджеттік бағдарламалар.

Миссия мемлекеттік органның негізгі мақсаты ретінде үкіметтің субъектісі ретінде және оның мемлекеттік саясатты іске асыруға қатысуын анықтайды және неге біз ұйымдастырылған?

Көзқарас мемлекеттік органның өз қызметінің стратегиялық бағыттары тұрғысынан перспективада *өз көзімен көретінін көрсетуі* керек және біз кім болғымыз келеді?

Стратегия әзірленуде - мемлекеттік органның бес жылдық стратегиялық жоспары.

Стратегиялық бағыттар мемлекеттік органның өзекті мәселелерді шешуге айтарлықтай ықпалын тигізетін қызмет бағыттарына назар аударады. Үкімет барлық салаларын қамтиды.

Мемлекеттік органның *мақсаттары* мемлекеттік саясаттың басымдықтарына сәйкес келуі және еліміздің стратегиялық даму мақсаттарына жетуіне (бір немесе бірнеше жетістіктерге қол жеткізу) ықпал етуі керек.

Мемлекеттік органның міндеттері жоспарлау кезеңіндегі мақсаттарға жету жолдары болып табылады.

Нысаналы индикаторлар мемлекеттік органның стратегиялық мақсатына қол жеткізу дәрежесін сипаттайтын индикатор болып табылады, оның нәтижесі мемлекеттік орган тікелей немесе жанама әсерге ие және оның қызметтерінің сапасын жақсарту арқылы оған қол жеткізуге ұмтылады.

Индикаторлар - әр тапсырма бойынша есеп беру мен жоспарлау кезеңдерінде оларды шешу деңгейін көрсететін нақты сандық көрсеткіштер көрсетілді.

Жеке мақсаттар айқындалады, яғни әрбір мемлекеттік қызметкер не істеу керек.

Мемлекеттік органның қызметі - стратегиялық мақсаттарға, міндеттерге және жоспарланған көрсеткіштерге жету дәрежесі (В қосымшасы).

Мемлекеттік органдардың стратегиялық жоспарлары және нәтижелер

көрсеткіштері, олардың күшті және әлсіз жақтары 13-кестеде келтірілген.

Кесте 13 - Мемлекеттік және мемлекеттік органдардың стратегиялық жоспарларының күшті және әлсіз жақтары

Күшті:	Әлсіз:
<ul style="list-style-type: none"> - ЭБЖМ басшылығымен стратегиялық жоспарлауды жақсартудың саяси ерік-жігерінің болуы; - стратегиялық көрсеткіштер мен НББ көрсеткіштерін айқын ажыратып, 3 министрлікте жасалған пилоттық жұмыс нәтижелерінің болуы; - пилоттық министрліктердің өздерінің стратегиялық жоспарларын және оларда көрсетілген көрсеткіштерді қайта қарауға әзірлігі. 	<ul style="list-style-type: none"> - стратегиялық жоспарлардың көп көлемі мен көрсеткіштердің көп саны; - стратегиялық және бюджеттік жоспарлаудың әртүрлі деңгейлерінде көрсеткіштердің қайталануы; - бюджеттік жоспарлаудың әр түрлі деңгейлері мен тиісінше әр түрлі деңгейдегі көрсеткіштердің ара-жігін ажыратуды анық түсіну жеткіліксіз; - қаржылық емес ақпараттың сапасын жақсарту қажеттілігі; - мемлекеттік органдардың БК-да ұлттық деңгейдегі көрсеткіштер болып табылатын көрсеткіштердің болуы, соның салдарынан БК көрсеткіштеріне қол жеткізгені үшін мемлекеттік органдарға қатысты жауапкершілік қағидатын қолдану мүмкіндігі төмендейді.
Ұсыныстар (мүмкіндіктер)	
<ul style="list-style-type: none"> - мемлекеттік органның стратегиялық жоспарының көлемін қысқарту және форматын оңайлату; - Стратегиялық жоспар құрамынан мынадай бөлімдерді алып тастау: 4, 5 және 7-бөлімдерді, 4 және 7-бөлімде НББ-ға қосуға болатын ақпаратты; - мемлекеттік органдардың стратегиялық жоспарының 3-бөлімін қысқарту және көрсеткіштер саны; - ұлттық деңгейдегі мақсатты көрсеткіштерді 202 стратегияға көшіру, ал тікелей нәтижелер, міндеттер мен іс-шаралар көрсеткіштерінің негізгі құрамы НББ-ға көшіру. - Стратегиялық жоспарда мемлекеттік органның өзінің мақсатты көрсеткіштерін және оларға қол жеткізудің ең негізгі жолдарын ғана қалдыру; - мемлекеттік органдардың ҚИЭ-ін Үкіметтің нысаналы стратегиялық көрсеткіштері ретінде 2020 стратегияларының тиісті бөлімдеріне енгізу; - мемлекеттік органдардың жауапкершілігін және стратегиялық жоспарлаудың икемділігін арттыру мақсатында. 	

Мемлекеттік органның операциялық жоспары - мемлекеттік органның белгілі бір мақсаттарға, міндеттерге және нәтижелерге қол жеткізу үшін белгілі бір іс-әрекеттерінің тізбесін қамтитын құжат.

Мемлекеттік органның операциялық жоспары жыл сайын бір жыл мерзімге әзірленеді және мемлекеттік органның жауапты хатшысы бекітеді.

4.3 Нәтижеге бағдарланған бюджеттеудің шетелдік тәжірибесі

Стратегиялық нәтижелерге бағдарланған жоспар көрсеткіштерін анықтау (АҚШ мысалында). Қазіргі уақытта Президент Әкімшілігі 14

ведомствоаралық басым міндеттерді бекітті, соның ішінде:

- экспорт;
- кәсіпкерлік және шағын бизнес;
- энергия тиімділігі;
- ғылыми, техникалық, инженерлік және математикалық білім;
- кәсіптік оқыту;
- киберқауіпсіздік;
- жылжымайтын мүлік және т.б. жоспарлау және болжау тұрғысынан елдер 14-кестеде келтірілген.

Кесте 14 - Халықаралық тәжірибе

Ұзақ мерзімді мемлекеттік жоспарлау (5 жылдан астам)	Орта мерзімді мемлекеттік жоспарлау (5 жылға дейін)
Малайзия	Латвия, Люксембург, Мальта, Польша, Португалия, Румыния, Словакия, Словения, Финляндия, Франция, Чехия және Эстония сияқты елдер: Нидерланды, Австрия, Венгрия, Германия, Греция, Дания, Ирландия, Испания, Италия, Кипр
Оңтүстік Корея	Ұлыбритания
Жапония	Скандинавия елдері: Норвегия, Швеция, Швейцария, Финляндия, Дания, Исландия
Қытай	АҚШ
Ресей	Австралия
Қазақстан	Жаңа Зеландия
	Канада

АҚШ-тың жоспарлау және болжау стратегияларын іске асыру тәжірибесі. Экспортты дамыту саласында ведомствоаралық басымдықты мақсатты жүзеге асырудың тұжырымдары мен әдістері төменде келтірілген (15-кесте):

Кесте 15 - АҚШ-қа 2015 жылға дейінгі стратегиялық мақсаттар

Орган	Стратегиялық мақсаттар
Сауда министрлігі	американдық экспортты екі еселеу АҚШ экспортының жаңа нарықтарының санын 7% көбейту;
Ауылшаруашылық министрлігі	ауыл шаруашылығы экспортының өсімі 150 млрд. АҚШ долларына дейін
Мемлекеттік департамент	сыртқы нарықтарға экспорттауды қолдауға бағытталған жұмыстарды 15% -ға арттыру;
Мақсатты іске асыруға қатысатын басқа да мемлекеттік ұйымдар	АҚШ-тың Экспорттық-импорттық банкі, Шағын бизнес басқармасы, Сауда және даму жөніндегі агенттігі, Сату өкілінің кеңсесі

АҚШ Ауыл шаруашылығы департаментінің стратегиялық мақсаттары (16-кесте):

- Құрама Штаттардың ауыл халқына олардың әл-ауқатының, өзін-өзі қамтамасыз ету және экономикалық өркендеуін арттыру үшін қолдау көрсету;
- климаттың өзгеруіне және олардың су ресурстарының көлемін ұлғайтуға мүмкіндік беретін ұлттық ормандарды және жеке жерлерді сақтау мен қалпына келтіруді қамтамасыз ету;
- әлемдегі азық-түлік қауіпсіздігін арттыру жөніндегі АҚШ міндетіне сәйкес агроөнеркәсіптік өнімдерді өндіру мен экспортын арттыруды ынталандыру;
- Барлық американдық балалардың қауіпсіз, қоректік және теңдестірілген тамақтануына қол жеткізуін қамтамасыз етіңіз.

Кесте 16 - АҚШ Ауыл шаруашылығы департаментінің таңдаулы негізгі көрсеткіштері

Негізгі көрсеткіштер	2013ж.	2014ж.	2015ж.
Ауыл шаруашылығы қызметтерін көрсету жөніндегі агенттік арқылы қаржыландыру алған бастаушы фермерлердің, этникалық азшылықтардың және әйел-фермерлердің пайызы	21	18,1	18,2
Табиғи қорларды сақтау бағдарламасы бойынша сулы-батпақты алқаптарды қалпына келтіру (миллион акр)	2,23	2,23	2,23
Ауыл шаруашылық министрлігі бизнесті қаржыландыру арқылы құрылған жаңа жұмыс орындарының саны	66824	42288	47245
Жаңа немесе жақсартылған электр энергиясын алатын миллиондаған тұрғындар саны (миллион)	7,1	6,1	5,6

АҚШ тәжірибесінен бөлек қорытындылар:

1. АҚШ-та нәтижелерге негізделген стратегиялық жоспарлау жүйесі каскадты мақсаттар мен міндеттер қағидаттарына негізделіп құрылды. Президент Әкімшілігінің барлық стратегиялық бастамалары министрліктердің, ведомстволардың және ведомстволардың стратегиялық жоспарларында көрініс табады.

2. Нәтижеге бағдарланған стратегиялық жоспарлар мемлекеттік органның жұмысын бағалау үшін негіз болып табылады.

3. Мемлекеттік органның стратегиялық жоспарының нысаналы индикаторларының нақты мәндерін есептеудің негізі оларды жүзеге асыру үшін бөлінген АҚШ Үкіметінің бюджеттік бөлу лимиттері болып табылады.

4. Стратегиялық жоспардың орындалуына, әсіресе бюджет шығыстарына мониторинг жүргізу онлайн режимінде жүзеге асырылады және қоғамның барлық салаларына қол жетімді.

5. Қазынашылық тоқсан сайын министрліктердің стратегиялық

жоспарлардың міндеттерін орындаудағы жетістіктерін бақылайды және парламенттік комиссияға есеп береді.

Операциялық жоспарлау нақты операцияларды, іс-қимылдарды, олардың ретін, жоспарлауды, жоспардың жекелеген баптарын орындау үшін қажетті ресурстарды нақты анықтауды және т.б. қамтиды.

Бақылау сұрақтары:

1. Стратегия дегеніміз не?
2. Стратегияны әзірлеуге қойылатын талаптар қандай?
3. Стратегияның миссиясы дегеніміз не?
4. Стратегиялық жоспарлауға тән қандай белгілері бар?
5. Стратегиялық жоспардың мақсаттары нені білдіреді?
6. Стратегиялық жоспарлау кезеңдері қандай?
7. Мемлекеттің және мемлекеттік органдардың стратегиялық жоспарларының қандай күшті және әлсіз тұстары бар?
8. АҚШ үлгісі бойынша стратегиялық жоспар мен стратегиялық мақсаттардың көрсеткіштері қандай?